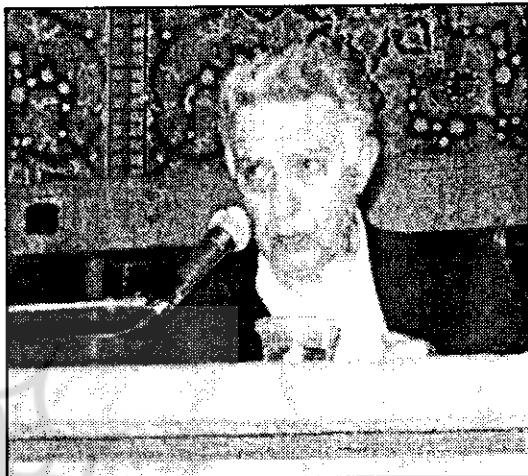

برای استقلال و ترقی ایران

هم قسم شویم

با تشکر از همه خانم‌ها و آقایان و دوستانی که قبول زحمت نمودند و برای یادبود دکتر بلاله سحابی در این مجلس شرکت کردند. دوستان آنچه لازم بود درباره ایشان گفتند و دیگر لزومی ندارد که من تکرار نمایم. آن عزیزان هم که رفتند، ان شاء الله حسابتان نزد خداوند است: «لقاءهم نصره و سورا» (انسان: ۱۱). بازی حق مطلب را، آقای دکتر محسن کدیور، آقای مهندس لطف الله مینیمی و دوستان عزیز دیگر ادا کردند. لذا، با نوجه به اوضاع بحرانی ای که در آن به سر می‌بریم و مسائل حادّ منطقه، بنده به مطلب دیگری می‌پردازم که این مطلب در برنامه این مراسم نبود و آن داستان «سقوط کشور عراق» است! متأسفانه ما در برخی از محافل مذهبی خودمان دیدیم که اظهار خوشحالی می‌کنند و شیرینی بخش می‌کنند یا حتی شنیدیم که در بعضی شهرستان‌ها در منابر اظهار شفف می‌نمایند. در میان غیرمذهبی‌ها هم این مسئله که حالا امریکا می‌آید، و دموکراسی می‌آورد، در عراق آورده، پس در ایران هم خواهد آورد، موجب خوشحالی شده است! بنده فکر می‌کنم زین یک حادثه دوران ساز و بسیار مهمی است که باید آن را فاجهه‌ای برای عالم اسلام و ایران تلقی کرد.

از چند سال پیش در امریکا سیاستی به نام سیاست «مهار دوجانبه» (Bual Containment) مطرح شده بود که همه‌جا هم پخش شد. بعدها در مجلسی در قبرس، آقای گری سیک اعلام کرد که این سیاست ملغای شده است، بعد دیدیم این طور نبست! بلکه به سیک بسیار شدیدتر و خشن تری در دوره جمهوری خواهان امریکا به شکل داغ (H01) و آتشین آن اجرا می‌شود. مهار دوجانبه یعنی مهار ایران و عراق، تارقی نکنند و تبدیل به دولت‌های قدرتمند نشوند. چون در منطقه خاورمیانه بیش از کشورهای دیگر پتانسیل «قدرت» شدن دارند، چه از نظر قدرت مادی و ثروت، و چه از نظر صنعتی و علمی یا جنگی و نظامی... البته این مسئله که این استعداد یا ظرفیت که بالقوه دارند، بالفعل درآمده با خیر، مسئله دیگری است. ولی به هر صورت از نظر امریکا این دولت مهار کرد که اینها به رسید و ترقی دست نیابند و قدرت نشوند. این سیاست مهار دوجانبه بود که در دولت دموکرات‌ها مطرح شد، بعد هم گفتند که متوقف شده است. ولی در این دولتی که حالا آمده - دولت باصطلاح جمهوری خواهان و گروه بوش - به شدت پی گیری می‌شود. این نحله از جمهوری خواهان به نوکار معروف شده‌اند؛ یعنی نوکسرواتیو یا محافظه‌کاران جدید امریکایی. اینها مسلک و مكتب مخصوصی دارند؛ یعنی حتی با جمهوری خواهان قدیمی امریکا هم تفاوت دارند. یکی از سیاست‌های ایشان به «اصطلاح اینها بهانه‌ساختن مسئله امنیت ملی امریکا» است که دو مؤلفه دارد: یکی تحریب سازنده (Criatibe Destruction) و دیگری «جنگ تمام عیار» (Totalwar). در مورد تحریب سازنده، حرفشان این است؛ مثلاً در جنگ جهانی دوم، آلمان و زاین توسطاً متفقین یا به اصطلاح اینها «جهه دموکراسی» با خاک یکسان شدند. ولی از درون این خرابه‌های جنگی، دولت زاین و دولت آلمان سر برآورد و رشد و ترقی کرد. البته خود همین امریکایی‌ها، در زبان زنگالی به نام مک‌آرتور را گماشتند، چند سال زنگال مک‌آرتور رئیس کل زاین بود و بعد در آلمان هم ادثار و حزب دموکرات مسیحی حاکم شدند و آنها خودشان بودند و سرانجام این دو کشور ساخته شدند. منتهای اینجا در مورد عراق تفاوتی وجود دارد. آنجا گفتند روی خرابه‌های زاین، ماسعی کردیم تمدن زاین را بازسازی کنیم، منتهای برمبنای

مهندس عزت الله سحابی

در مراسم سالگرد زنده‌یاد

دکتر بلاله سحابی

در حسینیه ارشاد

افکار غربی؛ یعنی دموکراسی اروپایی، امریکایی و در آلمان هم همچنین. امریکا می‌گوید ما به اینها وام دادیم تا بتوانند روی پای خودشان بایستند و ترقی کنند، چنان که ترقی کردند. اما در عراق می‌خواهیم پولشان را از خودشان بگیریم. امریکا پیش‌بینی کرده است: "یکصد میلیارد دلار در سال از نفت عراق برداشت کنند، در حالی که کل درآمد ملی عراق، به ۳۰ میلیارد دلار نمی‌رسد. امریکا و انگلیس نقشه کشیدند و تأسیسات زیربنایی آن را هم زندن تا بعد شرکت‌های امریکایی بیایند و به بعهانه بازسازی عراق، هر چه قدر می‌خواهند ببرند. منظور این است که این حادثه، در راستای بهاصطلاح استعمار و امپریالیسم و سلطه بر سرنوشت کشورها بی‌سابقه است. این که کشوری را نابود کنند و بعد جور دیگری بسازند، آن هم به شرطی که فایده و سود کلانی ببرند و غارتی بکنند، متأسفانه در دنیا امروز ما مجاز شده و عملی هم می‌شود. ما باید ابعاد این فاجعه را حس کنیم. نخست آن که، این سلطه‌ای که امریکا در عراق پیدا می‌کند، غیر از سلطه‌ای است که در ژاپن و در آلمان داشت. در ژاپن و آلمان، خود ژاپنی‌ها و آلمانی‌ها، هویت، استقلالی و عزم و اراده‌ای ملی داشتند. برای این که خودشان، خودشان را بازسازی کنند، "خودی" برایشان مطرح بود، ولی عراق تبدیل به ویرانه‌ای شده است و معلوم نیست که چه کسی صاحب عراق است.

دوم این که همان طور که مکار تور را در ژاپن حاکم کردند، ژنرال کارنر را هم حاکم عراق کردند. ایشان یک افسر و ژنرال بازنشسته متناسب به محاذله‌های امریکایی است. این یعنی دهنگی به عالم اسلام، یعنی در کنار اسرائیل یک صهیونیست یا یکی از لایه‌های اسرائیل را بر عراق حاکم کردند. این فاجعه‌ای است که در عراق اتفاق افتاده است. طبعاً دوران جدیدی آغاز می‌شود که در ایران و عربستان و جاهای دیگر نیز بی تأثیر نخواهد بود. حالا برخی می‌گویند ایران کاندیدای بعدی است، بعضی هم می‌گویند سوریه کشور بعدی است. من به اینها چندان اهمیت نمی‌دهم. مهم این است که دوران جدیدی آغاز شده است. در برابر این دوران، ما با خطرهای بزرگ ملی و نیز خطرات عظیم فرهنگی روبرو هستیم. چه کسی باید این خطرها را حس کند و از وقوع آنها جلوگیری کند و یا دست کم پیش‌بینی کند؟ من نمی‌گوییم که حتماً توان جلوگیری از این سیل را خواهیم داشت، شاید هم زورمان نرسد و آن چنان هجوم قوی و منقول وار باشد که همه جیز را نابود کند و ببرد. ولی به هر صورت، اندیشه و تقلیل را که از ما نگرفته‌اند، باید پسندیشیم، بنده در برابر انتخاب راه عاقلانه و کم‌هزینه‌تر، دو مانع و خطر در داخل کشور خودمان می‌بینم. یکی، آن جناحی است که با وجود همه‌این حرف‌ها هنوز اصرار دارد که حکومت یونج در صد بر نود و پنج درصد را تحقق بدهد. نهادهای انتخابی را هر چه ممکن است بی‌اعتبار و بی‌ارزش نماید و یا آنها را الله و فلچ کند و نهادهای انتصابی را حاکم گرداند. آنها خیال می‌کنند با این روش، اگر توانند مملکت را حفظ کنند، دست کم می‌توانند خودشان را حفظ کنند. اما به نظر من، خودشان را هم نمی‌توانند حفظ کنند؛ زیرا در همین تهاجم امریکا، ادعای این است که ما می‌خواهیم دموکراسی در این کشورها حاکم باشد. لذا آنها به ظاهر به حاکمیت انتصابی رضا نمی‌دهند! یک طرف خطر این است؛ یعنی تا زمانی که اندیشه انحصار طلبی در ایران ادامه دارد و متأسفانه، روز بروز هم غلبه‌اش بیشتر می‌شود، خطر تهاجم امریکا و نابودشدن کل مدنیت ایرانی در پیش است. یک طرف دیگر خطر هم این است که متأسفانه ما از برخی مردم - چه جوان و چه پیر می‌شونیم که می‌گویند: "شما می‌گویید امریکا بد است، امریکا خطر دارد، امریکا ضرر دارد. اما اگر بیاید، مگر دموکراسی نمی‌آورد؟ مگر ما را از این وضعیت رها نمی‌کنند؟" پیشتر از اینها امریکایی‌ها گفته بودند: "ما به ایران حمله نظامی نمی‌کنیم و نیازی نمی‌بینیم چون در ایران از طرف مردم و بهخصوص جوانان، برای براندازی نظام، شورش خواهد شد." البته من نمی‌گویم که جوانان ما همگی چشم به راه امریکا هستند. هرگز، هرگز همه جوانان ما در این راه نیستند و شاید اقلیتی باشند و آن اقلیت هم تحت تأثیر احساسات و هیجانات امروزی هستند. اگر اندکی فکر بکنند که ما که هستیم و چه بودیم؛ ما ملتی هستیم که بیش از چهار هزار سال سابقه تاریخی داریم، تمدن داشتیم. ما در این کاروان بشری سهمی بسزا داشته‌ایم. پدرانمان تا این سه، چهار هزار سال این مملکت را جمع و جور به ما تحويل دادند. برخلاف انسانیت است که ما امروز ویرانش کنیم. این اندیشه هم برخلاف عقل است

سیاست‌های محافظه‌کاران جدید امریکایی به اصطلاح همین بهانه ساختن مسئله "امنیت ملی امریکا" است که دو مؤلفه دارد: یکی "تخرب سازنده" (Criatibe Distruction) و دیگری "جنگ (Totalwar) تمام عیار"

اگر دموکراسی زیربنایی
نداشته باشد،
چه ارزشی دارد.
استقلال خود زیربنای
دموکراسی است.
استقلال یعنی همان
"ازادی" که در قالب ملت
است

و هم خلاف انصاف و انسانیت. ما باید به راحتی تن به فروپاشی یا زیر سلطه استعمار رفت ایران بدھیم. آن هم استعماری این جنین، که خود نام "تخرب سازنده" و "جنگ تمام عیار" بر خود نهاده است و امروز می بینیم که استعمار نو و کهنه دست در دست هم گذاشته اند. (اسپانیا، پرتغال، انگلیس، امریکا!) بنابراین ما باید به خودمان بیاییم.

توصیه با به مقامات مسئول و حاکمه کشور در وهله نخست این است که امروز دیگر موقع حاکمیت و سیطره انتصاری نیست. شما هر چه برای خودتان محاسبه کرده باشید، هر چه در منفعت خودتان تشخیص داده باشید، امروز دیگر زمان آن گذشته است. دست کم باید بهانه دخالت کردن را از آنها بگیریم. ما منکر تجاوزگری آنها نیستیم، ولی دست کم جلوی بهانه را می توان گرفت. انتخابات شورای شهر تهران آزمونی بود که نشان داد حاکمیت پنج درصدی بر جمعیت نود و پنج درصدی، جز دلسزی و کناره گیری مردم از صحنه دستاورده ندارد. شاید قدم بعدی اش انتخابات مجلس باشد و شاید آقایان در مورد شفاف کردن لایحه اختیارات رئیس جمهور هم همان روش را بخواهند به کار ببرند، ولی دیگر باید فکر بهتری بیندیشند. من هشدار می دهم، با کمال صمیمیت و صداقت هیچ گونه جایگاهی و سهمی، حتی ارزشی و احترامی هم ما برای خودمان نمی خواهیم. ما تقاضا می کنیم از مقامات حاکمه کشورمان که این خطر را جدی بگیرند. اگر غافل شوند، نه به بقای خودشان کمک می کنند، نه به حفظ کیان این مملکت و باعث فروپاشی ویرانی کشور و ملت چند هزار ساله ایران می شوند. نکند تحت لواح اسلام، به نام اسلام و به خیال خدمت به اسلام، ما مشمول آن قومی بشویم که قرآن درباره آنها می فرماید: "إِنَّمَا تُرْكِيَّةَ الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَةَ اللَّهِ كَفَرُوا وَاحْلَوْا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَار" (ابراهیم: ۲۸) انکند با تکرار و پافشاری بر روش های خطأ، ما ملت چند هزار ساله را به سمت دارالبوار، یعنی به دار نابودی، دار تجزیه و فروپاشی هدایت بفرمایید.

نکته دوم، تقاضای من از جماعتی درون خود ما ملت است که می گویند "برای نجات از این وضع، چه اشکالی دارد که امریکا هم بیاید، دموکراسی را هم برای ما بیاورد!!" اگر دموکراسی زیربنایی نداشته باشد، چه ارزشی دارد. استقلال خود زیربنای دموکراسی است. استقلال یعنی همان "آزادی" که در قالب ملت است. آزادی فرد بسیار محترم و بالارزش است و هیچ چیز هم نمی تواند ذره ای آن را مخدوش کند. اما وقتی این فرد در قالب ملت قرار می گیرد، نام آزادی می شود استقلال. استقلال یعنی حاکمیت بر سرنوشت خود، حاکمیت بر منافع و مصالح خود، حاکمیت بر منابع و ذخایر خود، حاکمیت بر فرهنگ سنتی و تاریخی و ملی خود؛ این آزادی ملی را استقلال می نامیم. اگر برای آزادی یا دموکراسی ای که مثلاً امریکا برای ما به ارمغان بیاورد، این قدر ارزش قائل هستید، پس برای آزادی ملت، یعنی "استقلال" هم این ارزش را قائل باید؛ استقلال یعنی آزادی جامعه و ملت. این تقاضای ما از برادران، خواهران و دوستانی است که این روزها در داخل کشور این گونه خیال می کنند و یا بعضی از مذهبی هایی که متأسفانه نمی دانند چه خبر است؟ آیا نمی دانند که فرماندار حامی اسراییل را برای عراق گمارده اند؟ صدام یک جنایتکار تاریخی بوده و می بایست ساقط می شد، دل ما برای او نمی سورد، ولی ای کاش صدام را ملت عراق ساقط می کرد، نه این که دفع فاسد به افسد بنشود. مگر آن که جای صدام آمده، فکر ملت عراق را خواهد کرد؟! به فکر سعادت مردم عراق و حفظ ذخایر و منابع کشور خون هد بود؟! هرگز! بنابراین ما باید درباره به این چیزها حساس باشیم.

من فکر می کنم امروز روزگاری است که ما باید بیش از همه به فکر وحدت و اتحاد باشیم. بعضی وفاق را به "همه با من" تعبیر می کنند، نه "همه با هم" در حالی که امروز باید حرکت "همه با هم" آغاز شود. این حرکت حول چه محوری باید باشد؟ تصور بnde این است که حول یک محور یعنی باید باشد، اندازه گیری کرد، می شود نسبت به آن امور را سنجید، اما امر ذهنی، بسیار بستگی دارد به آن قرائتی که محور عینی هم چیزی است که وجود خارجی دارد و می شود آن را دید و لمس کرد، می شود اندازه گیری کرد، می شود نسبت به آن امور را سنجید، اما امر ذهنی، بسیار بستگی دارد به آن قرائتی که ما نسبت به آن امر ذهنی داریم. دین اسلام برای ما - حداقل برای این حقیر - بسیار عزیز است و همه چیز خود را مدیونش هستیم. ولی امروز مذهب و حتی اسلام به دلیل آن که امری و جدایی، قلبی و ذهنی است و برداشت های متفاوت از آن وجود دارد، نمی تواند محور وحدت ملت ایران باشد. من جیگاه اسلام را

امریکا پیش بینی کرده است: "یکصد میلیارد دلار در سال از نفت عراق برداشت کنند، در حالی که کل درآمد ملی عراق، به ۳ میلیارد دلار نمی رسد. امریکا و انگلیس نقشه کشیدند و تأسیسات زیربنایی آن را هم زدند تا بعد شرکت های امریکایی بیایند و به بهانه بازسازی عراق، هر چه قدر می خواهند ببرند

جای دیگر می‌دانم، آقای کدیور هم خوب توضیح دادند، اماً امروز قرائت‌های مختلف از آن وجود دارد، در حال حاضر قرائت حاکم بر کشور ما یک قرائت از اسلام است و قرائتی هم که ازسوی آیت‌الله منظری یا مرحوم آیت‌الله طالقانی اعلام می‌شد، قرائتی از اسلام است، مرحوم علامه نائینی هم قرائتی متفاوت از اسلام داشت. لذا این خود محل مناقشه است. وانگهی عده‌ای هم هستند که از موضوع عمیق الحادی یا به‌دلیل صدماتی که این چندساله دیدند و یا خاطرات بدی که دارند، فعلاً به اسلام پشت کردند. پس ما نمی‌توانیم این عده را حول محور اسلام به وحدت دعوت کنیم، به نظر من محور وحدت یک ملت، باید یک امر محاکم عینی باشد و حول محور هیچ‌ایدنلوژی و مکتب دیگری نیز نمی‌توانیم مردم را دعوت به وحدت کنیم، نمی‌توانیم دعوت بکنیم که ای ملت، بیاید حول محور لیرالیسم، حول محور سوسيالیزم یکی شوید؛ چرا که اینها همه‌امور و جدایی، فکری یا قلبی است که محل مناقشه و اختلاف است. اما اگر بیایم حول محور ایران جمع باشیم، ایران یک موجود خارجی است، این ایران یک وجود مشخص دارد، وجود تاریخی دارد. اوّل هزاران سال پیشینه تاریخی و تمدن دارد. ایران در تاریخ وجود داشته، آثار و تمدنی داشته، ارمنان‌هایی برای جوامع بشری داشته است.

ما نباید به راحتی تن به
فروپاشی یا زیر سلطه
استعمار رفت ایران
بدهیم. آن هم استعماری
این چنین، که خود نام
"تخرب سازنده" و
"جنگ تمام عیار" بر خود
نهاده است و امروز
می‌بینیم که استعمار نو
و کهنه دست در دست هم
گذاشته‌اند. (اسپانیا،
پرتغال،
انگلیس، امریکا!)؛
بنابراین ما باید به
خودمان بیاییم

دوم این که از علوم امروزی، یعنی علم العلوم که علم سیستم‌هاست، این چنین درس می‌گیریم: علم سیستم‌ها هم برای "کل" جایگاهی قائل است، یعنی می‌گوید "کل" هم که مجموعه‌ای از اجزاء است خودش وجود خارجی و هویتی دارد که مستقل از اجزاء آن است. فصل اول تمام کتاب‌های مربوط به علم سیستم‌ها، درباره وجود خارجی "کل" است. ما یک کل به نام ملت ایران داریم؛ ما در این سرمیں اقام کرد و لر، ترک و بلوج و سواحلی و... را داریم که مجموعه‌اینها "ملت ایران" است. ولی ملت ایران هم فقط مجموعه‌ای از اجزای اینها نیست، فرهنگ و تمدن ایران هم هست، سابقه و سنن تاریخی هم هست، علم و دانش هم هست و خیلی چیزهای دیگر هست. این کل ملت ایران وجود خارجی دارد. همین می‌تواند به لحاظ عقلی و فلسفی، محور وفاق و وحدت ملی ما قرار بگیرد. البته درست از روز تأسیس آن تا به امروز، مذهب هم جزء آن بوده است، زمانی که اقوام آراییا از شمال شرق حرکت کردند و آمدند، گروهی به هندوستان رفتند و هندو نام گرفتند. عده‌ای هم به اروپا رفتند و یک عده هم به سرمیں مابین موارء النهر و به اصطلاح بین النهرين آمدند و سکنا گزیدند. اینجا بود که با تعالیم زرتشت آشنا شدند و هویت خاص ایرانی پیدا کردند. عرفان نیز از همین جا آغاز شد. به این ترتیب، این ملت از روز تأسیس خود با عرفان و توحید سروکار داشته و همراه بوده است. فرقش با هند و اروپایی هم این عرفان و توحید بوده است. مدت تعالیم زرتشت بود، بعد هم به تعالیم اسلامی گرایش یافت. بنابراین وقتی می‌گوییم ملت ایران، وجود خارجی دارد؛ یعنی مذهب در درونش و ذاتی آن است. کدام مذهب؟ مذهب توحیدی و عرفانی، نه مذهب احکامی و ظاهری و صوری. بنابراین ما نمی‌خواهیم کوچکترین کاهشی، تخفیفی نسبت به ارزش دین و مذهب قائل شویم؛ چرا که واقعیت تاریخی به ما اجازه نمی‌دهد این امر را نادیده بگیریم. ولی امروز به یک عامل وحدت نیازمندیم که عینی باشد، یعنی آنچه بتوانیم درباره آن با هم هم قسم شویم، تنها سرمیں و کشور ایران است. نکته مهم آن است که برای پیشرفت این کشور که محور توافق همه ما قرار گرفته، تحقیق کنیم. بر ایران چه گذشته که امروز در جایگاه شایسته خود نیست؟ بدويزه در این دویست ساله‌آخر، این کشور صدمه‌زیادی خوردۀ است. از زمانی که مشروطیت و خط مردم‌سالاری در ایران آغاز شد، یعنی از ۱۵۰ تا ۲۰۰ سال پیش، در بسیاری از کشورها هم این اصلاحات آغاز شد. چه طور شد در ژاپن، آن قدر سازنده شد ولی در ایران ما عقب افتادیم؟ از سال ۱۸۶۸ که می‌جی امپراتور ژاپن بود اصلاحات آغاز شد. در ژاپن هم دقیقاً عین همین جا، یک پخش سنت گرا بود و یک پخش مدرنیسم، مدرنیست‌ها می‌خواستند تمدن غربی را بیاورند و سنت گرا ایان با آنها روابط بسیار خشن و خشکی داشتند تا جایی که به کشتار یکدیگر دست می‌زدند. سیصد سال هم جنگ اینها ادامه داشت، تا این که سرانجام امپراتور می‌جی، آنان را واداد کرد که با هم به تفاهم برسند. شما کتاب "نقش نخبگان در توسعه سیاسی ایران و ژاپن" اثر خانم دکتر مطیع را که شرکت انتشار آن را چاپ کرده‌است، مطالعه بفرمایید. در این کتاب توضیح داده شده که جناح‌های مختلف ژاپن حول یک محور مقدس اعتباری جمع شدند. در همین کتاب می‌گوید: "فرق ژاپنی‌ها با

ایرانی‌ها در این بود که در زبانی‌ها نوعی احساس ملی وجود داشت؛ یعنی بین آن سنت‌گرایان خشن و این لیبرال‌ها و یا به اصطلاح مدرنیست‌ها، دست‌کم نوعی حس ملی وجود داشت و همه بر این باور بودند که "زبان" باید بماند، باید باقی باشد، زبان یک زمین مقدس است، یک سرزمین ایهی است و به این‌بای بند بودند. اماً متأسفانه و بدختانه بی‌آن که بخواهم به رجال امروز جسارتی نمایم، باید اذعان کنم که در میان رجال تاریخ ما، بسیار کسانی بودند که به ما صدمه زدند و برای منافع خاص، ارزش و منافع ملی ما را فدا کردند. برخی برای منافع مادی و شخصی و برخی برای مصالح جزئی و گروهی و حتی آرمانی، بنده عرض می‌کنم ما اینجا یک میثاق ملی لازم داریم، همان‌گونه که در زبان اتفاق افتاد. زبان هم بعد از ۲۰۰۰ سال جنگ و زد خورد، سرانجام یک امر وجود نی و تعهد را برای همه افراد، چه کسانی که پست و مقام دارند و چه مخالفان و کسانی که در ایوی‌سیون هستند، تعریف کردند. همه باید تعهد و مسئولیت داشته باشند. تعهد هم باید به وسیله سوگنهای ملی انجام شود. زبانی‌ها سوگنهای ای ادارند که پنج ماده دارد و همه وظیفه دارند با هر گرایشی که دارند، نسبت به این سوگنهای وفادار و بای بند باشند. هر گرایشی کار خودش را بکند، ولی بای این پنج اصل که می‌رسد، ترمز کند. این یک تعهد و میثاق ملی جمعی است.

ما امروز غیر از این که ایران را باید محور قرار دهیم، احتیاج به یک میثاق ملی هم داریم. این میثاق ملی می‌تواند مواد و اصول تعهدی داشته باشد؛ یکی از موادی که برای من اهمیت ویژه‌ای دارد، مسئله‌ای است که ما در این دویست ساله از نبود آن ضربه‌های بسیاری خورده‌ایم، و آن اصل تقدم منافع ملی بر منافع و مصالح گروهی و فردی و شخصی است. این اصلی است که باید روی آن قسم بخوریم.

کسانی که سنسن‌ان اقتضا می‌کند حتماً به یاد دارند که در سال ۱۳۲۳ می‌سیون یا هیئتی از شوروی آمدند و پیشنهاد امتیاز نفت شمال را داشتند. حزب توده در مجلس شش با هفت نماینده داشت. آنان از این تز دفاع می‌کردند که چه طور ما در جنوب، امتیاز نفت خود را به انگلیس دادیم، پس باید در شمال هم امتیاز نفت را به شوروی بدهیم! در برابر این مسئله، دکتر مصدق تز "موازنۀ منفی" که برای حل منافع ایران، امتیاز نفت به هیچ بیگانه‌ای و اگذار نشود را مطرح کرد. اما این که حزب بی‌اید، رمان‌ها و عقاید خود را بر منافع و مصالح "کل" تقدم بدهد، در سابقه ملی ما بسیار رخ داده است. تا امروز هم می‌بینیم که بسیاری از گروه‌ها و احزاب در پای مصالح گروهی یا شخصی یا آرمان‌ها و تعصبات خود، منافع ملی را فدا می‌کنند. گاهی صریح و علنی و گاهی هم پیچیده‌ایس یکی از اصل‌های آن قسم نامه، تقدم منافع ملی بر منافع خصوصی و فردی و شخصی است. تنها تقاضای من این است که با توجه به این خطر جدی که امروز نزدیک گوش ماست و با تمام وجودش فریاد می‌زند که ما آمده‌ایم، خود را، وطن و ملت متمدن خود را باور کنیم، این مردم را با تمام ظرفیت و توانایی اش باور کنیم، و با جلب رضایت این مردم، حول محور استقلال ایران هم قسم شویم، تا انشاء الله به بهترین شکل بتوئیم در برابر بحران یا تجاوزگری مقاومت نماییم.

از حاکمیت هم تقاضا دارم، در جلب اعتماد این مردم بکوشند، بسیج مردم تنها وقتی اتفاق می‌افتد که مردم خود را در امور کشورشان سهیم و شریک ببینند و حس کنند منافع، مصالح و رشد و تعالی شان با کل ایران یکی است. اگر مردم احساس مشارکت نمایند، خودشان بسیج می‌شوند و حتی فدایکاری می‌کنند. انتخابات شوراهای زنگ خطری بود که عدم بسیج مردم را نشان می‌داد. همین رویدادهاست که متجاوزان را به طمع می‌اندازد تا بی‌هیچ هزینه‌ای در سرنوشت ما دخالت نمایند.

ای کاش صدام را ملت

عراق ساقط می‌کرد، نه

این که دفع فاسد به افسد

بشد. مگر آن که جای

صدام آمده، فکر ملت

عراق را خواهد کرد؟! به

فکر سعادت مردم عراق و

حفظ ذخایر و منابع

کشور خواهد بود؟!

هرگز!

اگر بیاییم حول محور

ایران جمع باشیم، ایران

یک موجود خارجی است،

این ایران یک وجود

مشخص دارد، وجود

تاریخی دارد

